

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Az erdélyrérszi méhész-egylet tagjai a tagsági díjért kapják. Tagsági díj rendes tagok részére évi 4 korona. Előfizetőknek: Egész évre 4 korona; félfvre 2 korona.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények a szerkesztő nevére Kolozsvár, Deák F.-u. 2 sz., reklamatiók, hirdetésekre vonatkozó megkeresések dr. Balázs Ferenc főtitkárhoz Kolozsvár, Mészáros-utca, 3. sz., a pénzküldemények Zsögön Rácz Mihály egyf. pénztárnokhoz Kolozsvár, Mátyáskirály-tér Bányá-palota intézendők

Hirdetés díja: Egyszeri hirdetésnél egész oldal (187 négy-sz. cm.) 6 k., féloldal 3 k., negyed oldal 1 k. 50 f. Egyesületi tagok és fél éves hirdetőknél 10%-al, egész éves hirdetőknél 15%-al olcsóbb. A hirdetési díjak előre beküldendők az egyesület pénztárába. Cikkünk átvétele csak a forrás („Méhészeti Közlöny”) tüzetes megjelölésével van megengedve.

A KEZIRATOKAT NEM ADJUK VISSZA.

Felélős szerkesztő: **Ványolós Miklós.**

Egyesületünk tagjaihoz!

Fontos tudnivalók a vándorgyűlés és kiállítást illetőleg.

Nemsokára Magyarország minden méhészenek Budapestten kellene lenni annyival is inkább, mert ritkán adatik az az alkalom, hogy Szent István napján három nemzet méhésze jőjön össze hazánk fővárosában.

Azt tapasztaljuk azonban, hogy daczára ezen fontos ünnepségnek, igen gyenge az érdeklődés. Kár pedig elszalasztani az alkalmat; az a költség, mibe a kiállítás megtekintése s vándorgyűlésen leendő részvétel kerül — tekintve, hogy mindenki, mindenben kedvezményt kap — vajmi kevésbe kerül.

Még nem késő semmi! Felkérjük egyesületünk tagjait, a kik még nem jelentkeztek, sziveskedjenek a vándorgyűlés irodájának (Budapest, földmivclésügyi miniszteriúm, földszint 3. szám) 3 korona kiállítási tagsági jegy-díj egyidejű beküldése mellett azonnal bejelenteni s egyesületünket is erről egy levelezőlapon értesíteni, hogy egyesületünk jelvényét elküldhessük. Egyesületünk elnöksége augusztus hó

18-án este 11 órakor indul a gyorsvonattal, 19 én este ismerkedési estély lesz Bpsten — hol az egyesület tagjai összejönnek s azok, kik még jelvényt nem kaptak, még ott átvehetik a főtítkártól. Akik pedig egy levelező-lapon kéri, postán elküldjük. Akik a részvételre már jelentkeztek, de a 3 koronát nem küldötték be, sziveskedjenek a kiállítási irodának azonnal beküldeni, hogy a jegyet, programot megküldhessék s esetleges elszállásolásról is gondoskodhassanak.

Szabályzat

a német, osztrák és magyar méhészek 55. vándorgyűlésével kapcsolatos méhészeti kiállítás bíráló-bizottsága számára.

I. Általánosságok.

1. §. A bírálati szabályzatnak az a rendeltetése, hogy a bíráló-bizottság számára olyan alapelveket állapítson meg, melyek a kiállított tárgyak érdem szerint való megbírálására irányt mutatnak.

2. §. A szabályzatban foglalt pontozatok úgy a kiállítókra, mint a bíráló-bizottság tagjaira vonatkozóan föltétlenül kötelezők.

3. §. Az 55. vándorgyűlés kiállításán részt vehet minden méhtenyésztő, nemkülönbén kereskedelmi méhtelettulajdonos, vagy kaptárak, kasok, eszközök, méhtermékek és ezekből előállított készítmények gyártói és elárusítói, valamint a méhészeti szakirodalom művelői és kiadói, végül a méhtenyésztés művelését s az ezzel kapcsolatos ipar és kereskedelem fejlesztését előmozdító is, akik a vándorgyűlésen való részvételért a három korona díjt a vándorgyűlés irodájánál befizették, legyenek az illetők a német, osztrák vagy magyar birodalom honosai, vagy bármely más nemzet fiai.

Ugyanigy részt vehetnek a kiállításon a méhtenyésztést s az ezzel vonatkozásban levő ipart és kereskedelmet űző egyesületek, társulatok, szövetkezetek, iskolák, intézetek, vállalatok stb.

4. §. A kiállításon csak a méhtenyésztés művelésére szolgáló olyan dolgok mutathatók be, melyek a kiállítás alább elősorolt hat csoportjába oszthatók.

5. §. A kiállítás hat csoportja a következő:

- I. csoport. Élő méhek, méhfajok, méhcsaládok, anyanevelőnépek, benépesített kasok és kaptárak.
- II. „ Méh lakások (kasok, kaptárak, anyanevelők, figyelőkaptárak, ducok, átmeneti rendszerek és esetleg pavilonok) s az ezek felszereléséhez tartozó alkotórészek.

- III. csoport. Méhészeti eszközök és felszerelési tárgyak.
- IV. „ A méhek termékei (méz és viasz). Pörgetett méz üvegekben és bődönökben (kicsinyben és nagyban), lépesméz, boxes, viasz (értékesítési célra és formákba öntve).
- V. „ A méz és viasz háztartási és ipari földolgozása; mézeskalácsok, más mézessütemények és mézeskészítmények, továbbá mézbor, meth, mézlikör, mézlimonád, mézszesz, mézecet; mülép, viaszalakok, viaszgyertya stb. (méhészeti, házi és vásári célokra stb.).
- VI. „ Méhészeti szakirodalom, preparátumok, tervek, rajzok, képek, táblázatok, szemléltetési eszközök, mézelőnövények és ezek magvainak gyűjteménye stb.

6. §. A kiállítani szándékozók jelentkezése a részükről két példányban kiállított bejelentőivnek a vándorgyűlés irodájához való beküldésével történik. A jelentkezés elfogadása felől a kiállítási bizottság határoz és ezt a bejelentőivekre vezeti, melyek egyik példányának visszaszármaztatásával értesíti határozatáról az illetőt.

7. §. Költésenyves területről érkező bejelentés nem fogadható el.

8. §. A bejelentések elfogadását tartalmazó bejelentőivек alapján készűl csoportosrend szerint a kiállítási katalógus.

A kiállításra bejelentett tárgyak sorszámozása csoportonként folytatólagos és a beérkezett tárgyak a katalógusban már kített megfelelő számot kapják.

A kiállítók betűsoros névjegyzéke a katalógushoz fűzendő. Kinek-kinek a neve után ott lesz annak a csoportnak a száma is, melyben kiállított és tárgyainak katalógusi sorszáma is.

9. §. Minden kiállított tárgyat (apróbb tárgyak egyűttes csoportját, vagy gyűjteményét) el kell látni a kiállító nevét és lakóhelyét föltűntető fölirással. A fölírás szövege magyar, alatta ugyanaz zárójel között német.

Kivánatos, hogy az ujdonságokra rövid ismertetést alkalmazzon, esetleg mellékeljen azokhoz a kiállító; vagy legalább a bíráló-bizottsággal közölje a bírálat megkezdése előtt az ujdonság rövid ismertetését, mert ellenkező esetben egészen igazolt a bizottság eljárása, ha az ismeretlen tárgyat figyelemre sem méltatja.

10. §. Az egyesűletek csoportos kiállításában résztvevő egyes kiállítók saját neveik alatt mutatják be tárgyaikat. Díjazásra az egyesűletek is és a csoportjaikban kiállító egyesek is pályázhatnak.

11. §. A kiállítás területén külön helyiség biztosítandó arra, hogy tárgyainak használását, vagy eszközeinek kezelését, avagy műfogásait, s készítményeinek előállítását és találmányainak alkalmazását, esetleg sajátos gyakorlati módj it stb. bárki is bemutat-hassa. Köteles azonban az illető ezt a szándékát a kiállítási bizottság elnökének idejekorán bejelenteni és a szükséges előkészűleteket megtenni. Az ilyen bejelentett szándék teljesűlésének sorrendjét és

idejét a kiállítási bizottság elnöke állapítja meg és feltűnő helyeken kifüggeszti. A jelentkezést vissza is utasíthatja a kiállítási bizottság elnöke.

A most említett külön helyiség arra is szolgál, hogy a bíráló-bizottság az ismeretlen újdonságokat kipróbálja, hasznosságuk és értékük felől alaposabban meggyőződjenek, a tiszta eredetiség tekintetében kétséges termékeket pedig behatóbban megvizsgálhassa.

Terményeiket vagy készítményeiket a kiállítók is megvizsgálathatják, ha a szakértői eljárás kívánását a kiállítási bizottság elnöke közérdekűnek tartja.

12. §. A kiállítást rendes látogatási időben mindenki megtekintheti. A vándorgyűlés tagjai a tagsági jegy felmutatásával külön díj fizetése nélkül tetszés szerint bárnikor beléphetnek a kiállítás területére. Más látogatók a megállapított belépődíj fizetésére kötelesek.

13. §. A benépesített kaptárok fölbontása és építményeiknek kiszedése csak a tulajdonosnak és a bíráló-bizottság tagjainak szabad. Mások csak a tulajdonos vagy a kiállítási bizottság, esetleg kiállítási biztos vagy a bíráló-bizottság engedelmére és jelenléte mellett tehetik ezt.

14. §. Az eladott tárgyakat a kiállítás bezárása előtt nem viheti el a vevő.

15. §. A kiállított tárgyak közül mintáknak valók elvitelét csak a tulajdonos engedheti meg.

16. §. A kiállított tárgyak elszállítása a kiállítás bezárása előtt még a tulajdonosnak sem szabad.

II. Utasítások a bíráló-bizottság számára.

17. §. A bíráló-bizottság tagjait a német, osztrák és magyar méhészek legjelesebbjei közül a kiállítási bizottság választja.

A bíráló-bizottság 18 tagból áll. Ezek közül 6 német, 6 osztrák és 6 magyar.

18. §. A bíráló-bizottság elnöke a vándorgyűlés főtákosára, mint a kiállítási bizottságnak is az elnöke. Ő vezeti a bíráló-bizottság közös munkálatait, megadja a szükséges fölvilágosításokat és őrködik a szabályok betartásán.

Az elnök meghívására összeül a bizottság, megállapítja működésének módozatait és hat csoportra oszlik, amely csoportok saját tagjaik egyikét előadóul választják. Azután az elnök szétosztja a bizottság tagjai közt a kiállítási katalógus, a bírálati szabályzat és a bírálati lapok szükséges mennyiségű példányait, valamint az érme, kitüntetések, jutalmak és díjak jegyzékét.

A bíráló-bizottság hatfelé oszló csoportjainak 3–3 tagja közül 1 német, 1 osztrák és 1 magyar.

A bizottság mindenik csoportjának 1—1 kiállítási csoport bírálása jut.

19. §. A bíráló-bizottság alakuló ülésén meg nem jelent bíráló helyébe ugyanannak a nemzetnek a vándorgyűlésen jelenlevő kiváló méhészei közül azonnal más választandó.

Ezt a választást a vándorgyűlés és a kiállítási bizottság elnökei ejtik meg.

20. §. Megalakulása után a bíráló-bizottság áttekintő szemlét tart a kiállításon és átveszi a rendelkezésére bocsátott díjak jegyzékét.

A díjakról összeállított jegyzékben föl kell tüntetni a jutalmaknak esetleg bizonyos meghatározott célra szánt följánlását, mely kikötéshez szigorúan alkalmazkodnia kell a bíráló-bizottságnak.

21. §. A díjak érték szerint való sorrendje:

- állami aranyérem,
- állami ezüstérem,
- egyesületi aranyérem,
- egyesületi ezüstérem,
- állami bronzérem,
- egyesületi bronzérem,
- tiszteletdíj aranyban, vagy emléktárgyban,
- pénzbeli jutalom,
- elismerő oklevél.

Az érmeket és tiszteletdíjakat oklevél kíséretében kapják a kitüntetettek.

22. §. Kitüntetésben (jutalmazás, elismerés, díjazás) csak az a tényleges kiállító részesülhet, akinek a tárgyai — idejében történt bejelentés alapján — a katalógusban előfordulnak.

23. §. Elsőrendű kitüntetést csak a méhtenyésztés gyakorlásának sikeres eredményéről tanuságot tevő, továbbá a méhészeti szakirodalmat kiválóan művelő kiállítók és azok kaphatnak, akik a méhtenyésztés gyakorlását a legszigorubb kritika részéről is elismert eszközzel és móddal föltétlenül fejlesztették, vagy a méhtenyésztés elméletét önálló kutatásokkal művelték és munkájuk eredményét a kiállításon bemutatták, végül akik értékes tárgyaik izlésesen rendezett csoportosításával az egész kiállítás díszét emelték.

Az üzletszerű vállalatok tulajdonosai, ha nem méhészek, csak másodsorban részesülhetnek legmagasabb kitüntetésben.

24. §. Minden kiállító ugyanabban a csoportban bemutatott többféle tárgyaért csak egy díjt nyert; de ha esetleg mind a hat csoportban kiállít, nincs kizárva, hogy mindenik csoportban nyertes lehessen.

25. §. Ha a bíráló-bizottság esetleg két csoportban egyenlő értékű díjazásra talált érdemesnek valakit, akkor az illető kiállító a két díj helyett egy magasabb kitüntetésben részesülhet.

26. §. A díjak egyikének vagy másikának odaitélében az érdemes kiállítók különleges körülményeit is figyelemre méltathatja a bíráló-bizottság.

27. §. A kiállított tárgyak gyakorlati értéke vagy haszna becsesebb, mint sokfélesége. Aki tehát csak egy tárgyat mutat be, amely azonban kiválóan alkalmas, inkább megérdemli a kitüntetést, mint aki többféle, de kevésbé jó dolgot állít ki.

28. §. Aki a bejelentőiben szándékosan megtévesztő adatot vagy körülményt közöl, avagy idegenektől beszerzett méhcsaládot, méhterméket vagy bármi tárgyat a sajátjaként vagy saját készítménye gyanánt állít ki és aki hamis vagy hamisított dolgokat valódiaknak és eredetieknek jelez, nemcsak a díjazásból, de a kiállításból is kizárható.

A kizárást a kiállítási és a bíráló-bizottság mondja ki.

29. §. A bíráló-bizottság működésébe senki be nem avatkozhat. Illetéktelenek befolyásától vagy megjegyzéseik figyelembevételétől szigoruan tartózkodniok kell a bírálóknak. Az ilyen alkalmatlankodások távoltartásáról a kiállítási bizottság gondoskodik.

Az a kiállító, aki a bírálók egyikére-másikára bármily irányban és módon mégis befolyást gyakorolni igyekszik, az esetleges díjazásra való jogosultságát elveszti.

Ilyen eset fölött is a kiállítási bizottság dönt.

30. §. A bíráló-bizottság tagjai és közvetetlen hozzátartozóik kiállithatnak ugyan, de kitüntetésért vagy díjazásért nem versenyezhetnek.

31. §. Működéséért a bíráló-bizottság minden tagja egyenként 100 korona tiszteletdíjban részesül, melyet a bírálati munkálatok bevégezése után a kiállítási bizottság elnöke szolgáltat ki számukra.

32. §. A kiállítás céljaira beszerzett tárgyak nem díjazhatók.

33. §. A bírálók mindenik csoportja a saját csoportjának megfelelő kellő számú bírálati lapot kap, melynek rovatait minden bíráló maga tölti ki és a javasolt díjazást is bejegyzi.

34. §. A kiállított tárgyak értékének megállapítása számjegyekben kifejezett osztályozással történik, amit e bírálók a bírálati lap megfelelő rovatába írnak.

Az értéktelennek talált tárgyat 0, az eléggé jót 1-es, a jobbat 2-es, a kiválóan jót 3-as jeggyel jelzik.

35. §. Az egy csoportban kiállított egyféle tárgyak mennyisége is érdem szerint méltánylandó ugyan, de mégsem az érték rovására. Pl. az a kiállító, akinek 5 méhcsaládja egyenként eléggé jó (1-es), nem kaphat olyan kitüntetést, mint aki csak egy családot mutatott be, de az kiválóan jó (3-as). Az 5 család a mennyiségre való tekintettel 2-ös jegyre érdemes.

36. §. Az egyes tárgyakra többféle szempontból megadott osztályozási számok összege szerint sorozódnak a tárgyak az illető

csoporthoz és amely tárgynak számösszege a bírálati lapon a legnagyobb, a legmagasabb kitüntetésre méltó.

37. §. A kiállított tárgyakat a katalógus sorrendjében bírálják a bizottság tagjai. Minden bíráló önállóan függetlenül alkotja meg véleményét a tárgyak értéke felől; de ha ítékezésük eltérő volna, egyértelmű megállapodásra kell jutniok.

38. §. Az egyes tárgyak díjazásának az esetleges elmaradása és ennek az oka is beirandó a bírálati lap jegyzetrovatába.

39. §. A bírálat bevégzése után mindenik csoportbizottság rendezi, osztályozza és összegezi bírálatának eredményét, vagyis az egyes tárgyakra adott osztályozási számok összegének sorrendje szerint csoportonként összeállított jegyzéket készít a kitüntetésre ajánlottakról. Azután általános bírálatot ír a csoportjáról, hogy azt méltassa, a haladást föltüntesse, a kiválóan értékes és becses dolgokat kiemelje, a javításra érdemeseket megemlítsé, a silányságokra pedig rámutasson.

Ezután együttes ülést tart a bizottság, hogy a csoportelődök jelentéseinek s a bírálati lapok és a kitüntetésre ajánlottak jegyzékének tárgyalása alapján a kitüntetések, jutalmak és díjak odaitétele felől végérvényesen határozzon, amiről a bizottság valamennyi tagjának aláírásával hitelesített kimutatást készít négy példányban és a bizottság elnöke úgy ezeket, mint a csoportbírálok összes munkálatának irásbafoglalását magához veszi.

40. §. A bíráló-bizottság ítékezésének alkalmas helyen, időben és módon történő kihirdetéséről, valamint a kitüntetések, jutalmak és díjak kiosztásának módjáról a vándorgyűlés elnökei s a kiállítási bizottság és a bíráló-bizottság elnökei határoznak.

41. §. A bíráló-bizottság ítélete s a kihirdetés, valamint a díjak stb. kiosztásának módja ellen nincs fölbevezés.

42. §. Az ítélet kihirdetése után a bíráló-bizottság elnöke átadja a bíráló bizottság összes munkálatának irásbafoglalását a vándorgyűlés irodájának, hogy azokat irattárba helyezze, továbbá, hogy a kitüntetettek kimutatásának egy példányát a vándorgyűlés németországi, egyet az osztrák és egyet a magyarországi elnökéhez juttasson, végül, hogy a bírálat kihirdetett eredményének mind a három állam méhészeti szaklapjaiban történő közléséről gondoskodjék.

III. Bírálati szempontok.

43. §. Minden irányu ujtás, eltérés és módosítás, ugyszintén mindenféle ujdonság valamennyi kiállítási csoportban csak úgy értékes, ha eredeti s a méhtenyésztés művelésének, gyakorlásának, terjesztésének és tanításának eddig követett módjait kétségtelenül megkönnyítették, javították és fejlesztették, használásuk, követésük

és alkalmazásuk nemcsak ajánlatos tehát, de a haladás érdekében szükséges is.

44. §. Csak a természetes uton önmagukban kifejlődött vagy természetes módon kifejlesztett méhcsaládok kiállítói érdemesek a kítüntetésre. A kiállításra mesterségesen megerősített családok tulajdonosai nem versenyezhetnek a díjazásért. Rendetlen vagy hiányos állapotu és hibásan kezelt, valamint az olyan méhcsalád, melynek építménye hibás, sérült és elhajlott, keretei nem egyenlők, ferdék és rendetlenül elhelyezettek, ahol továbbá az anya láthatóan hibás vagy hiányos, avagy a népesség állapota kifogásolható, a kaptár belseje tisztátalan, a viaszmosoly nyomai föltűnnek, végül a család kezelése nehézkes, a kaptár külseje pedig diszteleníti a kiállítást: nem jutalmazható.

A kaptár vagy kas olyan külsősége azonban, mely a használhatóságnak nem árt, ne érintse a méhcsalád értékét.

45. §. A méhcsalád népessége, építménye, fiasítása, mézkészlete, dolgozós- és herelépei, szóval egész állapota az időszakhoz képest arányos legyen.

A lépek sima fölületűek, a keretek szépen kiépítettek, a lép-utcák egyenlőközűek, a kaptár méretei pontosak, fölszerelése és részei szabatosak és könnyen kezelhetők legyenek.

46. §. Elsőrendű díjazásra csak az a méhcsalád érdemes:

a) mely lakása lépfölületének legalább négyötödét borítja;

b) melynek fiasítása zártosru és tömör s a népesség arányához mért;

c) melynek mézkészlete az időszakhoz képest megfelelő;

d) melynek építménye a megelőző 45. §. követelményei szerint kifogástalan;

e) melynek lakása jól készült, pontos méretű, melegtartó, a tenyésztés és méztermelés föltételeit biztosítja s részei helyreillők és pontosak; s végül

f) melynek állapota kifogástalan szakértői kezelésről tanuskodik.

47. §. A méhfaj tisztasága, továbbá a méhcsaládok nagyobb száma, ugyszintén a kipróbált és föltétlenül meggyőző bizonyítékok alapján haladásnak elismert kezelési módok, vagy rendszerek, melyek a gyakorlat fejlesztésén lendítettek, méltó figyelemben részesítendőek.

48. §. Az anyanevelők bírálásában különös figyelem fordítandó az anya teljes szépségü fejlettségére és petézésére s amennyiben mint tiszta, vagy akár mint keresztezett fajt állították ki, úgy az anyán, mint ivadékain észrevehetően érvényesült legyen a faj minden jellege.

Az anyanevelőkben bemutatott hiányos fejlettségü, vagy hibás és rendetlenül petező, avagy meg nem termékenyült anyák nem díjazhatók.

49. §. A figyelőkaptárakra nézve főelv a gyakorlati használhatóság s a tanítási és szemléltetési célra való alkalmasság.

50. §. A méhlikások (kaptárak, közönséges és átmeneti rendszerű kasok, anyanevelőkaptárak, duczok, pavillonok stb. bíráására a következő szempontok az irányadók:

a) A már régebb idő óta elterjedt s használhatóságuknál fogva jóknak bizonyult és általánosakká vált méhlikások minden, még alaposan ki nem próbált újítással szemben elsőséggben részesítendőek.

b) A méhlikás a célnak megfelelő anyagból készült legyen.

c) A fából való kaptárak derékszögben, tartósan összeállítottak, melegtartók, megfelelő méretűek és szabatos beosztásuak legyenek.

d) A keretek méreteinek szigorú pontossága, valamint a keretek könnyű kiszedhetése és visszarakhatása, ugyszintén a keretközök egyenletessége, továbbá a távolságok és hézagok szabatossága, végül a fűdődeshkák, rácsok, ablakok, ablakrészek, ajtó stb. pontos készítése a legkényesebb követelmények.

e) A kaptárméretnek a három államban általánosan elterjedt kaptárakhoz kell alkalmazkodnia. A fölé-, alá-, mögő- vagy hozzátoldással való bővítés nem kifogásolható.

f) A mézür a meg nem toldott kaptár ürköbttartalmának fele vagy harmadrésze, a megtoldotténak legfőlebb fele lehet.

g) Az általánosan elterjedt méretek (szélesség, magasság, mélység, közök, hornyok stb.) pontossága s a kaptár helyes összeállítása és megfelelő felszerelése különös fontosságú.

51. §. Hogy egyszerű vagy kettős, béelt vagy burkolt falazatu-e a kiállított kaptár, nem lényeges kérdés. Föltétel azonban, hogy a kettős falazatu kaptár fala legalább 5 cm., az egyszerű falazatué pedig legalább 25 mm. vastag legyen.

52. §. A kaptár olcsó beszerezhetése — az egyéb követelmények kielégítése mellett — ajánló körülmény a díjazásra.

53. §. A különös célra, pl. vándorlásra, egyesítésre stb. kiválóan alkalmas kaptár figyelmet érdemel.

54. §. A méretektől való eltérés vagy a kaptár olyan hibája, ha pl. fönt és lent, elől és hátul nem pontosan egyenlő a bőség, avagy ha a szögletek és sarkok nem derékszögűek, okai lehetnek a mellőzésnek.

55. §. A szalma-, sás-, gyékény- és vesszőkasok megfelelő nagysága mellett a tartósság a főkivánalom. A burkolat nélkül is jó melegtartó és erős készítésű kasok elsőbbsége a többi fölött.

56. §. Az általánosságban még el nem terjedt méhlikások csak úgy méltathatók figyelemre, ha azokat mint legalább egy év óta benépesítetteteket állították ki.

Az általánosan elterjedt kaptáraktól eltérő méhlikások kiállítói

is részestülhetnek díjazásban, ha rendszerükkel a méhtenyésztés gyakorlati művelését és jövedelmezőségét kétségtelenül fejlesztették.

57. §. A kezelési eszközök és fölszerelési tárgyak sokfélesége közül azok érdemesek figyelemre, melyek elsősorban is nélkülözhetetlenek vagy legalább szükségesek, azután hasznosak vagy célszerűek; de tekintetbe kell venni azt is, hogy jó anyagból készültek, tartósok, alkalmasak, jól kezelhetők, nem komplikáltak, hanem egyszerűek, a velük végzett munka könnyű, biztos és szapora, s beszerzésük olcsó vagy megkészítésük könnyű legyen.

58. §. Az eszközök csinos elrendezéssel csoportosított és könnyen áttekinthető gyűjteményes bemutatása különös figyelemre méltatandó.

59. §. A fölösleges, továbbá drága, valamint játékszerű tárgyak nem díjazhatók.

60. §. A mézpörgetőgépek bírálása a következő feltételeken alapul: a keretek berakása és kiszedése könnyű és gyors legyen; a gép csekély lendítőerővel is tartósan forogjon, rándulás, sőt rezgés nélkül zajtalanul, simán, könnyen járjon; ha felsőhajtású, hajtószerkezetének bőr- vagy guminirészei ne hullassanak morzsát a mézbe; a lépek méztartalmát jól kihajtsa és a sejteket meg ne sértse; a gép szilárd, szerkezete tartós, hamar szétszedhető, könnyen takarítható és a rozsdásodástól különös gondoskodás nélkül is óvható legyen.

61. §. A viaszolvasztó- és műlépprések értékét a jó anyag, tartósság, könnyű kezelés s az eredményes, tiszta és szapora munka adja meg.

62. §. A méz bírálása a következő szempontokból történjék:

a) A mézmennyiség nem föltétel ugyan a díjazás elnyerésére, mégis a nagyobb mennyiséget és a tiszta, azaz nem összekevert mézfajokat kiállítók, valamint akiknek a méze csinosan üvegezett, különös elismerésre méltók.

b) A pörgetett méz legyen kristálytiszta, tükröződően áttetsző, fajához és az időszakhoz képest megfelelően sűrű, továbbá kellemes ízű és zamatu.

c) A világos méz értékesebb a sötétnél.

d) Vagy egyenletesen híg, vagy arányosan cukrosodott legyen a méz.

e) Az üvegezés csinosossága és tetszetőssége, az üveg alkalmas lezárása, az izléses címkezés és a célszerű csomagolás mind-megannyi föltételei a kitüntetés elnyerésének.

f) A virágpor- és morzsás méz vagy bármi más idegen részeket tartalmazó, avagy poros, tehát nem tisztán szűrt, esetleg habos, zavaros, éretlensége miatt híg, avagy megsavanyodott méz nem való kiállításra.

g) A szüknyaku és keskenyszájú, formátlan és különböző

alaku, homályos és tisztátalan üvegekben, izléstelen edényezéssel bemutatott méz kiállítója ne számítson a bíráló-bizottság figyelmére.

h) A mézesüvegek papirossal, vagy vászonnal való bekötése, avagy a címke hiánya vagy hibás alkalmazása kifogás alá esik.

i) A lépes- (csemege-) mézre és boxesekre nézve is a világos szín, tetszetősség, izléses csomagolás vagy göngyölés, csinos kiállítás és az a föltétel biztosíthatja a méltánylást, hogy a lép kövér. minden sejtje telt és lepecsételt legyen s a lép tiszta fehérségén ne mutakozzék folt.

63. Aki összevásárolt mézrel állit ki a saját termelese gyanánt, nem vehet részt a versenyben.

64. §. A viaszra nézve elengedhetetlen kellékek a következők : Legyen a viaszalak vagy tömb alul és fötül, kívül és belül egyenletesen halvány vagy sárgaszínü, salaktól és minden más idegen anyagtól jól megtisztított, továbbá könnyen idomítható és különösen a törés helyén vagy az alakok mélyedésein hamar észrevehetően kellemes viaszillatu.

A viasz szépsége és jósága mellett a nagyobb mennyiség is elismerésre méltó.

65. §. Méz- vagy viaszhamisítás gyanujanak fölmerülése esetén a bíráló-bizottság szakértői vizsgálat alá veszi a gyanus terméket és a hamisítás bebizonyulása esetén nemcsak kizárja a kiállítót a versenyből, de a kiállító nevének megemlítésével a szaklapokban is közli a vizsgálat eredményét.

66. A műlépkészítmények bírálásában különös gond fordítandó arra, hogy a műlép valódi tiszta méhviaszból, a sejtlapok éles nyomásával készült és megfelelő vékonyságu legyen.

Az egyenlően kifogástalan műlépkészítmények közül azoknak a kiállítóját illeti elsősorban az elsőség, aki mint méhész a saját produktumát mutatja be és csak másodsorban részesülhet díjazásban a tömeges mennyiséget kiállító üzletember, aki nem méhész.

67. §. A méz felhasználását bemutató produktumok bírálására nézve a családi életben és a háztartásban való hasznosság s a piaci kelendőség föltétele legyen irányadó.

Különös elismerést és buzdító jutalmazást érdemel az a kiállító, aki izletes készítményeivel a méznek a családi élet szükségere s élelmiszerek, mézessütemények, csemegék, mézczukorkák, italok és hártartási cikkek készítésére, ugyszintén a gyümölcsök mézzel eszközölt elrakására való felhasználását mutatja be.

Feltétlenül szükséges azonban, hogy ezen készítmények különösen is kívánatosok legyenek s elkészítsük, kiállításuk s a csomagolás és elrendezés legyen csinos és tetszetős, belső értéküknek pedig a kellemes izletesség adja meg a becsét.

A mézeskalácsok — ha tisztán mézzel készültek — szintén érdemesek a jutalmazásra.

A mézbor kellemes ízű legyen. Hordó-, élesztő- vagy fűszeriz és szag csökkenti a bor értékét. A bor színe nem határoz ugyan, de mégis kívánatosabb, ha áttetsző; kristálytisztasága pedig követelmény. A szép üvegezés, a helyes dugaszolás és esinos címkézés szintén főkívánalmak.

A mézlikőr a likőröket jellegző tulajdonságokat igazolja. A készítéséhez használt borszesz ne legyen már észrevehető a likőr megizlélésekor. A tenyérre csöppentett mézlikőr eldörzsölése után érzett kozmás vagy egyéb kellemetlen szag nagy hiba.

A mézecet kellemesen sima és tisztán ecetizű s teljesen tiszta és áttetsző legyen.

68. §. A méhészeti szakirodalom kiállított példányai közül főképpen a gyakorlati irányt művelő és a méhtenyésztés elméletét jelentősen fejlesztő azon tartalmas, könnyen érthető könyvek méltók kitüntetésre, melyek eredeti, önálló munkák és irodalmi színvonalon állanak.

Jelentős feltétel még, vajjon haladást jelent-e a könyv a méhészeti szakirodalomban.

A tartalom mellett a könyv beosztása és az illusztráció is figyelemre méltatandó.

A könyv kiadója is jutalmazható, ha mint kiadó állít ki.

A méhészetre becses irodalmi emlékek kiállítói is jutalmazhatók.

A szaklapok bírálása általában ugyanczen elvek alapján és annak szemelött tartásával történik, vajjon megfelelnek-e azok minden tekintetben a méhészközönség vezetésére vállalkozó feladataiknak.

69. §. A preparátumok, minták, képek, ábrák, tervek, rajzok, táblák, gyűjtemények, szóval a szemléltetési és tanítási eszközök jó anyagból valók, tartósak, pontos készítésűek, tisztán kidolgozottak és jól használhatók legyenek.

70. §. A bírálati lapokon a szabályzat vonatkozó szakaszai egész terjedelemben közlendők.

Egyleti élet.

Jegyzőkönyv,

fölvétetett 1910 június 23-án az Erdélyrészi Méhészegyesületnek a városháza közgyűlési termében megtartott rendes választmányi üléséről. Jelen vannak: Báró *Jósika* Gábor, dr. *Balázs* Ferencz, *Tasnády Szöcs* Samu, *Zsögön Rácz* Mihály, *Ványolós* Miklós, *Szilágyi* Márton, *Várad* Mihály, *Kunlisk* Endre, *Zsakó* István, *Tóth* János, *Simon* Elek, *Takács*

Gyula, *Kremnitzky* Aladárné urnő, *Rákosi* Albert, *Simonfi* István.

Elnökölt báró Jósika Gábor. Előadott dr. Balázs Ferencz. Jegyzett Tasnády Szeőcs Samu. A mult ülés jegyzőkönyve felolvastatván annak hitelesítésére elnök Váradi Mihály és Rákosi Albert v. tagokat kéri fel. Hitelesitik. Pénztáros a pénztár jelenlegi állagáról tesz jelentést, mely szerint az évi összes bevétel 12.330 kor. 587 f., összes kiadás 3930 kor. 12 f., tehát készpénzmaradvány 8400 kor. 46 f., mely takarékpénztárban van gyümölcsözőleg elhelyezve. — Örvendetes tudomásul szolgál. — Főtitkár bejelenti, hogy részt vett az egyesület képviselőjében az Etéden rendezett székely méhész nagygyűlésen s egyesületünk érdekében kifejtett működéséről számol be. Köszönettel vétetik tudomásul. Főtitkár a gazdasági bizottság kiállításra vonatkozó tervezetét és jutalomdíjakra vonatkozó javaslatát mutatja be, mely szerint egyesületünk egy drb 100, egy drb 50, négy drb. 20 és két drb 10 koronás aranyat ad. Takács Gyula v. tag a jutalomdíjak összegének 100 koronával való fölemlését javasolja. Választmány elfogadja a gazdasági bizottság javaslatát. Főtitkár bemutatja az orsz. méhészegyesület titkára levelét, melyben értesít, hogy a megfigyelő állomás berendezéséhez 2 kaptármérleg és egy hőmérő beszerzése szükséges s közli ezen eszközök árát s egyuttal a megfigyelések eszközlésére utasítást küld. Választmány 1 kaptármérleg beszerzését határozatilag kimondja azzal, hogy a többi eszközök itten szerzendők be, egyuttal kiköti, hogy az orsz. méhészegyesület szintén közölje egyesületünkkel megfigyelései eredményét. Főtitkár bejelenti, hogy a májusi tanfolyamon 30 hallgató vett részt, a tanfolyam vezetője Tóth János méhésztanár v. tag volt. A júniusi tanfolyamra a pályázatok beérkeztek. Tudomásul szolgál. Főtitkár bejelenti, hogy a nagypetrii körjegyző kéri az egyesületet, hogy kirándulás keretében tartson az egyesület nagypetri községben méhészelőadást. Főtitkár javasolja, hogy ezen előadás júliusban tartassék meg. Választmány ilyen értelemben határoz. Főtitkár jelenti, hogy a kiállítási bizottság gyűlést

tartott, ezen részt vett s szerzett tapasztalatairól beszámol. Tudomásul vétetik. Elnök javasolja, hogy a választmány hatalmazza fel az elnökséget, hogy a kolozsvári és erdélyi kiállítók küldeményeinek szállítási költségét az egyesület fedezze. Választmány megadja a felhatalmazást.

Több tárgy nem lévén a gyűlés véget ért.

K. m. f.

Tasnády Szeőcs Samu,
titkár.

Jegyzőkönyv,

felvétellett 1910 július 22-én a második tanfolyam hallgatóival megtartott vizsga alkalmával az Erdélyrészi Méhészegyesület házsongárdi telepén, rendkívül szép számban megjelent érdeklődő közönség jelenlétében.

Jelen vannak: Az egyesület elnöksége képviselőtében mint vizsgáló-bizottság dr. *Balázs Ferencz* főtitkár, *Tasnády Szeőcs Samu* titkár, *Zsögön Rácz Mihály* pénztáros, *Ványolós Miklós* szerkesztő. Tanfolyam vezetője *Tóth János* szaktanár.

Vendégek: *Boros József*, *Váradai Mihály*, *Ady Sándor*, *Ady Ilonka*, *Tóth Zoltán*, Erdősné br. *Várady Gizella*, *Lengyel Károlyné*, *Szegedi Borbély Zsigmond*, *Szilágyi Mártonné*, *Szilágyi Márton*, *Nagy Imre*, dr. *Cséser Lajos* akad. tenár, dr. *Csák Czirjék* főrendiházi tag, minorita házfőnök, *Tasnády Szeőcs Géza*, özv. *Kremnitzky Aladárné*, *Kováts Ilonka*, *Kádár Elemér*, *Tamás Annuska*, *Tamás Judith*, *Molnár Sándorné*, *Kováts Józsefné*, *Simonffi Istvánné*, *Macskási Sámuelné*, *Bayer Károly*, *Bayer Béla*, *Boné Béla*, *Blénessy János*, *Simonffi István*.

Elnökölt: Dr. *Balázs Ferencz*.

Jegyzett: *Tasnády Szeőcs Samu*.

Elnök üdvözli a vendégeket s felkéri *Tóth János* előadó tanárt a vizsga megkezdésére.

A folyó évi első tanfolyamhallgatóival a vizsga május 31-én tartatott meg az elnökség, tisztikar s nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében. A tanfolyamon 30 nagyobbára földmives kigazda vett részt, s valamennyien tanu-

bizonyosságát adták annak, hogy az oktatás nem veszett kárba. Olyfoku tudást szereztek a méhészetből, hogy otthonukban valódi apostolai lehetnek eme rendkívül fontos nemzetgazdasági ágának. A hallgatók mindnyájan oklevelet nyertek, mely őket a szakszerű méhészkedés gyakorlására képesíti. Jutalmul, illetőleg emlékül mindenik hallgató „A méh apológiája“ cz. könyvet s egynehányan keretfogót kaptak. A tanfolyamon a következő hallgatók vettek részt: Fekete Miklós, Béres Mihály, Tóth Mihály, Bombér János, Balázs Mihály, Ambrus Ferencz, Poschner Mihály, Szalay Ernő, Szöllösi István, Goroti József, György János, Józsa Sámuel, Szilágyi Márton, Macselár Emil, Szász Mihály, dr. Vezér László, Perényi Vincze, Szende József, Ivancsics Ferencz, Halász György, Kulcsár István, Patay Lajos, Orbán Lajos, Rozsnyai Albert, Bartos Joanika, Feurgyán Miklós, Kádár Elemér, Zoltán Sándor, Marosi Márton, Kolozsi István.

A tanfolyamon huszonhárom hallgató vett részt, egynek kivételével, ki a vizsgán nem jelent meg, mindnyájan levizsgáztak, tanubizonyosságot tettek arról, hogy a rövid idő alatt a méhészetet úgy elméletileg, mint gyakorlatilag oly mértékben elsajátították, hogy mindenik önállóan méhészkedhetik. Kiképzést nyertek a hallgatók a kaptárkészítésben is Ványolós Sándor méhész oktatása mellett

Az egyesület mindenik hallgatót könyvjutalomban részesített. A vizsga befejezése után dr. Balázs Ferencz buzdította az immár képesített méhészeket, hogy igyekezzenek a méhészetet mint rendkívül fontos nemzetgazdasági ágat fejleszteni nemcsak önmaguk anyagi előnyére, hanem buzdítsanak másokat is erre, mert ezzel nemcsak az egyesületnek, maguknak, hanem a hazának is szolgálatot tesznek.

A vizsga a bizonyítványok kiosztásával véget ért.

K. m. t.

Tasnády Szeőcs Samu
titkár.

Gyakorlat vagy elmélet vezesse-e a kezdő méhészt.

Az ember természetében rejlik a minden tudás vágya. Mindent tudni, mindent látni, beavatkozni a természet titkaiba, ellesni azok törvényét kísérletezésekkel, tapasztalatok útján szerzett ismeretekkel igyekeznek az ember saját céljaira mindent felhasználni.

Az emberi kutató ész ma már nem elégszik meg a pusztá ténynyel, keresi annak okát s az okozati összefüggést.

Ez természetes is; ez a haladás, s a haladásnak útját állani nem lehet, nem szabad. A mult a maga műveltségi anyagával, s eszményeivel ma már nem elégíti ki a gondolkodókat olyan általánosan, mint eddig. Mind sűrűbbek és hangosabbak azok a követelések, melyek ugy az elméleti, mint gyakorlati tudomány terén többet kívánnak; új törekvések, új várakozások és új remények lépnek fel minden téren s ezen reményeknek s kívánalmaknak megfelelően kell a kutató észnek is haladni, mert minden egészséges fejlődésnek ez a törvénye. Ennek fejlesztésére az Isteri képére teremtett ember van hivatva.

Az emberiség kulturális fejlődésével együtt javulnak, fejlődnek a közgazdasági viszonyok is. Oly államokban különösen, hol az őstermelés, mezei gazdálkodás képezi a lakosság főbb foglalkozását feltétlenül elsőrendű kíváncsi, hogy a nép mivel foglalkozik, miből létfenntartását biztosítja, azt ugy elméletileg mint gyakorlatilag tudja is, vagy egyszerűbben kifejezve „értse a mesterségét“. Tudás nélkül mindenki minden téren csak kontár, s nem csak a maga hasznát nem mozdítja elő, de útjába áll a haladásnak, kárára van önmagának s a nemzeti fejlődésnek.

Kétféle tudást különböztetünk meg: gyakorlati és elméleti tudást.

Elkezdve a földmives kiscgazdától felfelé a legmagasabb állásokig gyakorlati és elméleti tudásra van szükség. Nincs

az a foglalkozási ág, melynél egyik vagy a másik mellőzhető volna s ha igen is, az csak a másíknak lenne a kárára.

A mezőgazdasági ágaknál foglalkozó s a műveltség alacsonyabb fokán álló földmives nép az elméleti tudással a legujabb időkik nem sokat törődött. A fiu megtanulta a mesterséget gyakorlatilag apjától, s ugyanezt a tudományt örökségül fiaira hagyta, s ezt így folytatta nemzedék nemzedék után.

Ma már a kormányok által felállított földmives s más gazdasági iskolákban s különböző tanfolyamokon egyformán tanítják a hallgatókat úgy gyakorlati mint elméleti tudásra. Napjainkban már minlenki belátja, hogy a mezei gazdálkodás is nagyobb készűtséget s több oldalú tudást követel, mint régebben. Így van ez a méhészet terén is. Miért van az, hogy a méhészeknek 80% a még ma is parasztkasokban méhészkedik? Azért, mert a fia csak azt tanulta meg apjától csak azt tudja, hogy a rajt be kell fogni parasztkasba, s ősszel a nehezebb, gazdagabb családokat fel kell verni, illetve lekéneezni s mézkészletét a lépépitménynyel együtt el kell venni s ezzel a dolog rendbe van. A méhek társadalmi életével egyáltalán nem törődik, fogalma sincs arról, mi az az anyátlanság álanyás család, rablás, különféle betegség. Hogy kaptárakban is méhészkednek, arról hallott valamit, de hogy annak megtanulására alkalmat keresne s időt juttatna, nem is gondol s ez nem csak a kisgazdáknál, de a műveltség magasabb fokán álló egyéneknél is nagyon sok helyen így van.

Ismertem tanítót, ki évek hosszú során csak parasztkasokban méhészkedett s arra a kérdésemre, hogy miért nem méhészkedik okszerűleg kaptárakban is, azt felelte, így tanultam apántól s máskép nem tudok s nincs is időm s alkalmam megtanulni. Rábeszélésemre később tanfolyamot hallgatott s most nem győzi dicsérni az illetén való méhészkedést s különösen azt, hogy mily tiszta mézet kap s e mellett a családokat sem kell legyilkolni, miáltal a családok szaporodásával s rajok eladásával is magának egy biztos jövedelmet biztosít.

Az őseim — kinek társaságában a méhet már ott találjuk — bizonyára véletlenül ismerte meg a méhet az erdőben s később, midőn az idő viszontagságai ellen magának házat (kunyhót) épített, levágta az odvas fákat, lakása közelébe vitte a méhekkal együtt, megkezdte a méhtenyésztést, később már maga szaporította raj befogással s a szűkséghez képest eszközöket is használt. Így fejlődött a méhészet tisztán gyakorlati ismeretek alapján nemzedékről-nemzedékre s jó hosszú ideig nem ismerték a méhek társadalmi életét csak azt tudták, hogy a méhek mézet és viaszt termelnek s hogy e két termék nélkülözhetetlen kellék. A méhek rendszeres kezelése csak a XIX század első negyedében kezdődött gyakorlati és elméleti ismeretek alapján.

Ma is azonban sokan vannak, kik dacára annak, hogy a gyakorlati és elméleti ismeretek tudásával bírnak, nem tudják e kettőt egymás kiegészítéseül alkalmazni, vannak továbbá olyanok, kik megelégszenek a gyakorlati s vannak olyanok, kik elmélet után méhészkednek, azzal indokolva, hogy mindkettőre nincs szükség.

Ismerek méhészt, ki mielőtt gyakorlatilag méhészkedni kezdett volna, elolvasta az összes ismert méhészeti szakmunkákat — magyarban — s azzal a jó szándékkal, hogy ő már mindent tud, vett egy méhcsaládot kaptárban, hazaszállította tavasszal.

Kinyitotta a kaptár ajtaját, átakarta vizsgálni — mert azt olvasta, hogy tavasszal a családokat át kell vizsgálni, az ablakot akarta kivenni — nagyot zökkent — mert nem tudott vele óvatosan bánni, a méhek felzudultak s vele szemberohantak s egy néhány csipés után mindent otthagya, elszaladt s másnapig arra sem ment. Másnap újból hozzáfogott, az ablakot már megelőző nap kivette volt, a méhek elég csendesek voltak, most egy keretet akart kivenni, de azt is oly ügyetlenül fogta, hogy egy nagyobb rántás után a méhek újból felzudultak, újból ott kellett hagyni. Ekkor jött hozzám, hogy legyen szives nézzem meg méheiket, azt ő — úgy mondja — most vette, de azok valami vad méhek, mert iszonyú mérgesek, nem lehet velök bánni.

Én rögtön odamentem vele, a méhek már lecsendesedtek volt, egy kis szivarfüst befuvása után kivettem az első keretet, azután a többit rendre, az egyes kereteken lévő jelenségeket kérdezve, mindenikre mondott valamit, de nem azt, amit kellett volna mondani. Elméletben mindent tudott, mindenről olvasott, de gyakorlatban alkalmazni nem tudta.

Igy történt ez tovább is a nyár folyamán a rajzásnál, kijött a raj, nem tudta mit csináljon, szaladt hozzám, elmentem, segítségével befogtam, kaptárba tettem; minden egyes alkalommal magyaráztam neki, gyakorlatilag mutogattam s így lassankint belejött. Még csak egy nagy hibát követett el, később 10 méhesaládjá volt, olvasta egy német havi méhészeti közlönyben, hogy miként lehet sok mézet kapni Junius-julius és augusztusban a családoknak az összes mézöket elszedte, még csak a költőtérből is és kezdette cukorból készített sziruppal etetni, fel is hordatták, a méhek szépen elraktározták.

Méhésztársam abban a jó tudatba, hogy minden rendben van, méheit betelelte, mézük (szirup) volt elég. Tavasszal megint jön, hogy méhei nagyon gyengén járnak s a legtöbb család nem is jár. Átvizsgáltam s azt láttam, hogy a 10 családból 7 elpusztult, 3 pedig vérhasban szenved s a többi családok egyrésze is ebben pusztult el. Kutattam az okát, néztem a mézkészletet, láttam, hogy befedelezetlen méz elég van, kóstoltam ízét, savanyu volt.

Ekkor rukkolt ki, hogy a múlt nyáron mit cselekedett s ekkor győződött meg róla, hogy kapzsisága s tudatlansága által mily nagy kárt okozott magának.

Egy másik méhész, ki a gyakorlatira fektette a fősúlyt, méhesében előfordult gyakori rendellenességeknek nem tudott a nyomára jönni, mert nem vette azt a fáradságot, hogy e jelenségekről olvasson valami elméleti tudást is s ez alapon nyújtson orvoslást. Méze mindig zavaros, virágporos volt. Az álmányasságot, vérhast, anyátlanságot nem tekintette bajnak, mert nem is tudta, hogy ilyen is létezik, ugyszintén a rablást s annak megakadályozását sem ismerte addig, míg egy alkalommal egész méhese majdnem áldozatul nem esett.

Mindezeket annak bizonyítására hoztam fel, hogy gyakorlat és elméleti tudás nélkül sem a méhészet, sem más foglalkozási ágánál kellő eredményt elérni nem lehet. Fél-munkát végez, aki akár egyik, akár másik után indul, állandóan akadályokba ütközik s ha nincs kitől legalább kérdezni, mindannyiszor maga vallja kárát.

A tapasztalat azt bizonyítja s a tények azt igazolják, hogy a kezdő méhésznek, ha azt akarja, hogy már az első vagy második évben ne menjen el a kedve a méhészkedéstől, gyakorlati és elméleti ismeret nélkül ne kezdjen a méhészethez, mert tetteivel, elégedettségével s sikertelen munkájával másokat is elijeszt a méhészkedéstől.

Az elméleti és gyakorlati méhészkedést csak könyvekből megtanulni nem lehet. A gyakorlatit látni is kell s az elméletnek megfelelően tudni kell alkalmazni.

A földmivelésügyi kormány s az egyesületek azon intézkedései, hogy az ország különböző helyein méhészeti tanfolyamokat tartanak legalkalmasabb a gyakorlati és elméleti méhészkedés megtanulására, különösen olyan méhesekben, hol mindenféle előfordul s minden mód és alkalom meg van adva a mindkét nembeli tanulásra.

A tanfolyamoknak nem csak az a haszna van, hogy egy tanfolyam pl. 20 hallgatót képez ki, hanem az is, hogy az illető hallgató, ha csak magába nem zárja szerzett tudományát (sajnos, ezt pedig sokan megteszik — Szerk.) környezetét, ismerőseit is beoktatja s e tekintetben különösen a néptanítók tehetnek legtöbbet — kiket az állam is segítse a tanfolyamon.

A tanfolyamokról kikerülő hallgatók egyforma kiképzést nyernek úgy a gyakorlati, mint elméleti ismeretekben, (feltéve, ha ámbícióval jöttek a tanfolyamra s azt szorgalmasan s figyelmesen hallgatják — s nem időtöltésnek tekintik. — Szerkesztő) minélfogva ugyanezen ismereteket jó akarattal tovább teljesíthetik s ha méhest rendeznek be annál célszerűbb munkát végeznek.

Fő elv legyen tehát, hogy minden kezdő méhész igyekezzék először úgy a gyakorlati, mint elméleti legszüksége-

sebb ismereteket megszerezni s e kettő együtt vezesse, ha kezdetben nehézséggel is, de később annál nagyobb sikerrel és megelégedéssel fog a méhészet fejlesztésének és terjesztésének művelésére működni.

Dr. Balázs Ferenc.

Röplyuk ellenző.

Ott látom a juliusi szám 110-ik oldalán rajzban a röplyuk ellenőrző fésűt.

Bocsánatot kérek! de elmosolyodtam azon. Miért? Mert ilyen eszközt nem ösmerek!

Hazudnék ha azt mondanám, hogy nem ösmerem. Igen, volt részem benne akkor, a midőn harminckét év előtt az országos kaptárban méhészkedtem, reám erőszakolták ezt is, mint szükséges roszat.

De mióta az orsz. kaptáron is tuladtam, csupán min-tának maradt egy a lomtárban, emlékül a „boldog“ időkre!

Most, hogy négy, sőt ötsorosba méhészkedem, most erre nincs többé szükség. Minden kaptáron van két röplyuk egy cm. magas és 15 cm. széles. Mind a két röplyuk, télen-nyáron, öreg törzsnél vagy rajnál, erősebb vagy gyengébb törzsnél egyaránt mindég nyitva van, dolgos méhecskéim egészségére. A mostani kaptároknál még eddig rablás nem fordult elő és remélhetőleg nem is fog soha!

Nagyon szeretném méhész társaimnak az ötsoros családaimat megmutatni, melyek 50 azaz ötven fél keretet ki-dolgozva állnak. Melyekből egyszerre 15—20 keret mindkét oldalon bepecsételt mézet ez évben kétszer vettem ki, de a félig vagy háromnegyedig bepecsételt sejteket nem bántom. Most is van annyi mézők, hogy tavaszra maradt ki-venni való.

Kecskeméten méhészkedtem s ne gondolja senki, hogy itt a homokbuckák hazájában, talán jó mézelő vidék van. Oh nem! A gyümölcsfák virágjai ez évben elfagytak, az akác a szárazság folytán, keveset mézelt.

Tehát miből hordták ezt a 40—50—60 klgrm. mézet. Ezt csak ők tudnák megmondani, azok a kis méhecskék, melyek az ötsorosban vannak, melyeknek belső ürtartalma 105.000 köbcm.

A négysorosról átmentem az ötsorosra, s valószínű, hogy a jövő télen csinálók hatsorost. Ha a múlt évi raj, ez évben birt 50 keretre felszaporodni, talán 60-ra is bir kidolgozni.

Maurer János.

A növények mézélése.

A mező, a rét tele van virágokkal. Minden virágnak meg van a maga nektár tartalma, mely oly természetszerű folyománya a növények virágának, mint az az általánosan ismert tünet, hogy a virág alakja és színe minden időben ugyanaz s egyszersmind a növény osztályozására és elnevezésére a legmegbízhatóbb meghatározási alap.

Bár minden növény virága tartalmaz több-kevesebb nektárt, mégsem mondhatjuk azt, hogy minden virág képes méhlegelőt alkotni. A virágok mindenikének meg van a rovarok osztályában az arra hivatott látogatója, a mely azon előnyért, hogy a virágban megtalálja saját táplálékát, azon kötelezettséggel tartozik, hogy a kihasznált virágot megtermékenyítse, amit minden esetben az illető rovar öntudatlanul meg is cselekszik s így nem vette ingyen táplálékát a virágból, hanem azt öntudatlan munkájával megfizette.

Tehát a méhek is csak bizonyos meghatározott növények virágainak rendes látogatói, csak azokat a virágokat látogatják, a melyeknek alakja, illata, színe a méh megfelelő érzékszerveire hat. S talán elfogadható az is, hogy a virág e három tulajdonságának együttes hatása csalja oda a méhet, melyet ez természetszerű ösztönénél fogva felismer, megért s saját magának használva a virágot is megtermékenyíti.

Előfordul gyakorta, hogy az időjárás némelykor oly

mostoha, hogy a kinyílott virágok nem képesek csak kevés vagy épen semmi nektárt tartalmazni. Ilyenkor megsínyli azt a méh épen úgy, mint maga virág.

Míg a méhek egyenesen a virágokra vannak utalva mézgyűjtés tekintetében, addig a növények, illetve virágok nincsenek egyenesen a méhekre utalva, hogy megtermékenyüljenek. Segít rajtuk a szél, amely a virágport kiszórva más virágba hordja. És ez nagyon is indokolt, mert amíg a méh helyét változtatni képes lévén, szükséges táplálékát megszerezheti; addig a helyhez kötött növény szaporodását, rovarok hiányában más uton kell, hogy eszközölhesse. Tehát a csalétek hiánya nem tesz annyi kárt a növényeknek, mint a méheknek.

Vannak kiváló mézelő növények, a melyek csak amugy ontják a nektárt azon külföldi növények között, melyeket a modern kertészet, a kertek diszítésére importál. Azonban méheink azoktól idegenkednek, ki nem használják. Mi lehet ennek az oka? Nézetem szerint az, hogy az illető növény virágának alakja, színe és illata, vagy ezek együttes hatása ismeretlen méheink előtt. — Azt föl nem fedezik, ki nem használják. Azonban, ha ezek az idegen növények oly időben virágzanak, mikor a honi növények virágzata elhullott s a méhek táplálékot nem szerezhetnek, „a szükség törvényt bont“ elvénél fogva ráfanyalodnak, megismerik és ki is használják.

Ámde ezek az idegen növények eredeti jellegüket minálunk hamar elveszítik, mert a talaj összetétele, az időjárás és éghajlat, szóval a természeti viszonyok esetleg nem felelnek meg az illető növény eredeti hazájának. A növény elcsenevésztesedik, dús nektár termelő képességét elveszíti s végre ha ki nem pusztul is, a leghitványabb mézelő növényévé törpül.

A talaj összetételen segíthetünk, de a többin nem.

Igyekezzünk tehát a hazai mézforrásokat nevelni és kellőleg ápolni, hogy minél dúsabb méhlegelőt nyerjünk.

Erős családok.

Én nem tudom, de úgy tapasztaltam, hogy nem mindig válik be az okszerű méhészet egy-egy sarkalatos tétele és sokszor rációfol a gyakorlatban az elmélet által hirdetett theoria.

Általában elismert tény, hogy „erős családokra“ törekedünk. Az idén biz az erdélyi részekben az erős családokkal nem érhattük el azt a célt, a mit a theoria előír, mert maguknak a méheknek talán a mindennapi betevő falatja is alig van meg, nem hogy mézet is gyűjtenének.

Sok a bogár, de nincs mit ennie. Hogy mi lesz az ilyen erős családokkal, mivel fognak telelőbe menni, azt nem tudom, de kevés remény van arra, hogy ezután begyűjthetik a télire szükséges táplálékot.

Nem ők az okai. Az időjárás olyan volt, hogy a tőhorást ki nem használhatták. A sok bogár meg van, rajzásról szó sincs.

Ily válságos körülmények között tanácstalanul áll a méhés s kénytelen saját megfontolásához folyamodni.

Igy tettem én is. A legtöbb törzsemet meggyengítettem azzal, hogy ifju méheit külön kaptárba, tartalékanyával áthelyeztem, tehát mindenikből műrajt csináltam. Az anyákat minden családnál csupán 6 keretre szorítottam, hogy a fiasítás korlátozva legyen. Összes mézét elszedtem, félretettem, s helyette üres, teljesen kiépített kereteket adtam be.

Ez a műtét már most is eredménnyel biztat, mert az eddig tétlenül veszteglő s csak a már meglevő mézet fogyasztó méhek, a táplálék hiány láttára felocsudtak tétlenségükből s szorgalmas munkához láttak úgy, hogy nemcsak napi ételmüket, hanem elraktározásra való mézet is hordotak az üres keretekbe.

A kevés bogár oly nagy munkásságot fejt ki, hogy bámulatos és csak azon gondolkodom, hogy mi okozhatta ezt a változást? Azt hiszem a kaptárak tulzsufoltsága, tulsá-

gos erőssége, tehát a méheknek egymás utjában való állása okozhatta a tétlenséget.

Már akármilyen volt is az ok, bizonyos az, hogy a törzsek népességének megritkítása méhészetemnek előnyére vált a nélkül, hogy abból reám később kár származhatnék, mert az őszi beteleléskor, ha valamely család gyöngye lenne (a mi bizonyosan a műrajoknál megesik) a megritkított családokkal, — a melyek elég táplálékot gyűjtöttek be — minden hátrány nélkül egyesíthetem.

Ugy tettem, a hogy a legjobbnak gondoltam s talán nem sünök fel velem. Megmutatja az ősz.

Kalmár.

Női tanfolyam.

Pompásan sikerült a Székelyföldi Miniszteri Kirendeltség által rendezett első gyakorlati női méhészeti tanfolyam. Daczára az idő rövidségének, mialatt csak háromszor jelenhetett meg a kolozsvári lapokban a felhívás, tömeges volt a jelentkezés a hölgyek részéről. Nem is fogadhatott volna többet be az özv. Kremnitzkyné Fröhlich Ilona úrasszony-nak kányamáli méhese.

Öt délután lett megtartva a tanfolyam; az általános fogalmak ismertetése után a gyakorlatiak lettek tanítva, a jelen időszaki teendővel. Kiterjedt a tanfolyam a méhtermékek feldolgozására, illetve viaszfőzés, pörgetés stb. eczet, padlómáz és pompás tészták készítésére.

A Székelyföldi Miniszteri Kirendeltség áldozatot nem kímélve mindent megtett a legelső ily czélú tanfolyam sikeréért.

Legelső, mert még eddig minden tanfolyam csak a méhészkedést tanította, de hogy a méhész a viaszszal és mézzel mit tegyen, hogy azt házilag is miként értékesítse, azt csak még e tanfolyamon adta elő özv. Kremnitzkyné Fröhlich Ilona úrasszony, kit a tanfolyam megtartására fölkértek és teljes ambícióval elégitette ki a tanfolyamhoz fűzött várakozást.

Örömmel üdvözöljük ez ujitást a Székelyföldi Miniszteri Kirendeltség részéről s büszkeség tölt el egyik választmányi tagjaként tisztelhetni ez uriasszonyt, kinek különben is tehetsége, találékonysága e téren is még szép reményekkel jogosít fel mindnyájunkat.

Husznik.

Augusztus a méhesben.

Elérkezett az az idő, a mikor hazánk legtöbb helyén a hordás meg van szünve. Igen, mert a tikkasztó nyári hőségben minden növény ellankad s azok a növények, melyek augusztusban virágzanának, ha az eső vagy az éjjeli harmat föl nem üditi a virágzás dacára sem nyujtanak mézet, mert hiányzik belőlük a nektár tartalom.

A méhek érzik legjobban a hordás szünetelését s igyekeznek magukat ahhoz alkalmazni az által, hogy az ok nélküli mézfogyasztókat a kaptárból eltávolítják. Így elpusztítják a még eddig talán megtürt heréket (hacsak az anya állapota nem bizonytalan); korlátozzák az anyát a peték lerakásában, hogy télire minél kevesebb legyen a mézfogyasztók száma, a melyet maga a méhek természete is elősegít, a mennyiben az idősebb és kifáradt munkások rendre dülnek ki.

Általában némely méhész nem hagyja tétlenül méheit a szünet alatt sem, hanem családait olyan vidékre szállítja, ahol bő mézélésre van kilátása. Az ilyen vándorméhészet némelykor be szokott válni, azonban nem mindenkinek ajánlatos, csak azoknak, akiknek idejéből kitelik, hogy méheiket a vándorlásban személyesen elkísérik. De így is kétséges az eredmény, mert egy beállható s napokig tartó esőzés minden költség és fáradságunk gyümölcsét megsemmisítheti.

A virágok nemléte a méztolvaj darázsokat még inkább ösztönzi a rablásra, ezért a mennyire csak tőlünk telik,

igyekezzünk azokat a méhestől távoltartani, valamint a viaszmony pilléket is.

Tekintettel a nagy hőségre, az itatót tartsuk mindig tele vízzel, hogy méheink szomjuságot ne szenvedjenek.

Vegyések.

A mézbor adómentessége. Az újabb méhészek közül többen fordultak hozzánk azon kérdéssel, hogy a mézből készített italok adómentesek-e?

Értesítjük a méhész közönséget, hogy az Erdélyrészi Méhész-egyesület indokolt folyamodására a pénzügyminiszter még 1893. évben rendeletileg intézkedett, hogy a mézbor és minden más — mézzel készített szeszes ital a fogyasztási adó alól kivéttessék. A rendeletet tájékoztatás végett közöljük:

„Szám 8169/893. Végzés. Jelen felterjesztésének elintézéséül értesítettik folyamodó egyesület, hogy a nagyméltósági m. k. pénzügyminiszterium f. évi február hó 18-án 12707. sz. alatt kelt magas rendeletében, az e részben, e helyről kifejezett véleménynek megfelelőleg, kijelenteni méltóztatott, hogy a mézből előállított s különféle neven ismert italok, melyeknek a mézbor, mézser, mézesvíz, mézes szesz, mézeczet stb. fogyasztása után mindaddig, míg erre nézve az 1892. évi XV. t. cikk 13. §-a alapján határozott rendelkezések nem tételnek, sem az idézett törv.-cikkben meghatározott italadó, sem az 1888. évi XXXV. t.-cz. 17. §-ában megállapított szesz italmérési adó nem fizetendő.

Ezen magas elhatározásról a m. kir. pénzügyőri biztosság s általa az érdekelt bérlőség is tudomás és alkalmazkodás végett innen egyidejűleg szintén értesítve lett.

A m. kir. pénzügyigazgatóság. Kolozsvár 1893. febr. 24-én. Hegedüs s. k. kir. p. ü. igazg. “

Az egerek elűzése. Oleander levél megszáritva, porrá törve, száraz homokkal vegyítve, az egerek buvó helyére s kaptárak, kasok körül elhintendő. Az oleander szagot az

egerek ki nem állhatják, minél fogva azon helyről elhuzódnak s más helyen keresnek tanyát s a méhcsaládokat békében hagyják.

76540. szám.

IX. A. 2.

Pályázati hirdetés.

A gödöllői m. kir. állami **méhészeti gazdaságban** a folyó évben október hó 15-én megkezdődő két éves **méhész munkás tanfolyamra** pályázat hirdettetik. Fel fog vétetni hat olyan egyén, kik 16-ik életévüket betöltötték, de 35-ik életévüket még tul nem haladták.

A felvételt kérő és egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványokat a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez (Budapest, V. Országháztér 11) folyó évi augusztus hó 15-éig a következő okmányokkal felszerelve kell benyújtani:

1. Keresztlevél (születési bizonyítvány).
2. Az elemi népiskola négy osztályának elvégzéséről szóló bizonyítvány.
3. Hiteles bizonyítvány arról, hogy folyamodó valamely mező, kert, szőlő vagy erdőgazdaságban, mint segédmunkás vagy mint egyéb alkalmazott legalább egy évet gyakorlatilag töltött és használhatóságának s megbízhatóságának tanujelét adta. A földmives vagy kertmunkás iskolát végzettek előnyben részesülnek.
4. Azok, kik szülői gondozás alatt nem állanak, kifogástalan magaviseletükről tanuskodó községi bizonyítványt azoknak pedig, kik szülői vagy gyámi gondozás alatt állanak, az említett községi bizonyítványon kívül még szülőik esetleg gyámjuk oly beleegyező nyilatkozatát is kell mellékelniök, mely az illetőknek a tanfolyamra való belépést megengedi:
5. Csatolandó továbbá az ép, egészséges és munkára edzett testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány, a himlőoltási bizonyítványal együtt.
6. A hadköteles sorban levők részéről szükséges annak feltüntetése, hogy a katonai szolgálat teljesítésének ideje a gazdaságban töltendő két év tartamával nem esik össze. Előnyben részesülnek azok, kik hadkötelezettségüknek már eleget tettek.

A tanfolyamra felveendő egyének a gazdaságban szabad lakást és államköltségen teljes ellátást kapnak, betegség esetén ingyenes orvosi segélyben és gyógyszerben is részesülnek. A szükséges könyveket, írószereket, gyakorlati munkához megkívántató felszereléseket, szerszámokat és eszközöket használatra szintén a gazdaságban kapják.

Azon esetben, ha a felvett tanuló évközben saját akaratából távoznék a gazdaságból, az élvezett ellátás díját a szülő, vagy gyám megtéríteni tartozik.

Minden növendék 60 korona ruhapénzben is részesül oly módon, hogy a szükséges ruházatról ezen összeg erejéig a gazdaság vezetője gondoskodik.

Budapest, 1910 július 21.

M. kir. földmívelésügyi minster.

Tartalom: Egyesületünk tagjaihoz. — Szabályzat a német, osztrák és magyar méhészek 55. vándorgyűlésével kapcsolatos méhészeti kiállítás bíráló-bizottsága számára. — Egyleti élet. — Gyakorlat vagy elmélet vezesse-e kezdő méhészt? *Dr. Balázs Ferencz.* — Röplyuk ellenző. *Maurer János.* — A növények mézélése. — Erős családok. *Kalmár.* — Női tanfolyam. *Husznik.* — Augusztus a méhesben. — Vegyesek. — Pályázati hirdetmény. — Hirdetések.

Vékony mülép valódi viaszból egyleti méretben 40–45 drb. 1 kgr. . . 5·80 K.

Vastag mülép bármely pontosan közölt méretben 1 kgr. 5 — „

Tiszta viaszért felesulyu mülépet adok.

Vékony mülép készítésnek ismertetése 1— „

Mézes bödön 6— „

Félbödön nagyságú mésszűrő 5— „

Elismerő levelek: Minap igen szép mülépeket láttam *Tozsát Istvánnál*, melyeket uraságod küldött neki, kérem küldjön nekem is 1 kgr. 50 drbot, *Szentes, Stammer Béla* megyei árvaszéki ülnök. — A küldött müléppel nagyon megvagyok elégedve, *Gáspár Béla* Kolozsvár. — A küldött mülép igen jól megfelelt, *Csoma Lajos* Hidalmás. — A küldött müléppel nagyon megvagyok elégedve, ifj. *Müller József* Bácsalmás, stb., még számtalan köszönő irat. — Megrendelések: **Vajnovszky Vincze** méhészhöz Nagyvárad, Halász u. 41. szám intézendők.

Árjegyzék.

— Szakács Ferencz —
Első erdélyrészi kereskedelmi méhtelepéről.
Kézdivásárhelyt.

Raj termékeny anyával és utraváló élelemmel ellátva, anyanevelőnek vagy átmeneti kaptárral használható, 7 kerettel felszerelt ládikában szállítva, május 15-től június 15-ig 9.— kor.

Június 15 től július 15-ig bérme: tve 8.— ”

Országos egyesületi méretű egyes kaptár duplafallal és teljesen felszerelve, elsőrendű anyag és munka 8.— ”

Ugyanaz 2 család számára 15.— ”

3 12.— ”

Tóth-féle egyes kaptár 15.— ”

” kettős 25.— ”

Keretlécek bármely rendszerű kerethusszuságban és vastagságban postacsomagonkint bérmentve 3.60 ”

Feldarabolva, az ár 10% -kal magasabb.

Ezekenkívül megrendelésre készítek bármely méretű kaptárakat, anyanevelőket, keretszőgező és távszőgmérőket, kerethakkot, sörpógaratot, múltépragasztódeszkát, valamint raktáron tartok minden a gyakorlati méhészethez szükséges segédeszközöket.

A kaptárak árai vasutra szállítva értendők.
Szállítási határidő május hó 1-től kezdődőleg.

Miért adnók filléreinket megbízhatlan, külföldi gyáraknak, holott itt a hazában polgártársunk

HUTTER GERŐ birtokos

Első hazai gőz- és villanyerőre berendezett múltépgyára
Köozsvárt, Jókai-utca 7. sz.

Ajánlja tiszta méhviaszból készült legkitünőbb minőségű, soha meg nem nyuló

MŰLÉPEIT

Bármily nagymennyiségben és adott méret szerinti nagyságban. Sárga viaszból 5 K; fehér viaszból 6 K 50 f. kilogrammonként.

Kézpénzért vásárol, vagy kész múltéppel be-cserél tisztaminőségű kiolvasztott valódi méhviaszt.

Tisztelettel **Hutter Gerő**, birtokos, múltépgyáros.

Arjegyzék — Győrött, Tavasz-utca 1. szám. —

Az alábbi árakat kizárólag a **Méhészeti Közlöny** előfizetői fizetik.

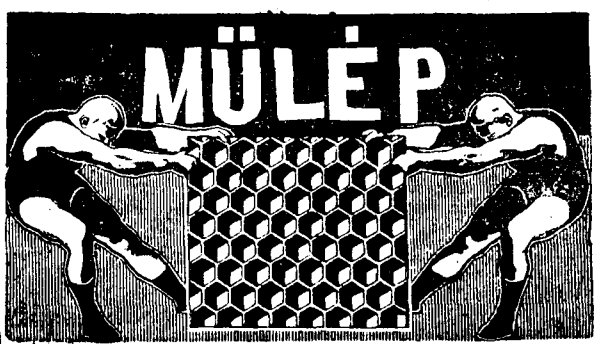
Nem előfizetők magasabb árakat fizetnek.

Országos méretű álló-kaptár 3 osztálylyal, 25 mm. vastag fából. 30 félkerettel üvegezve és olajfestékekkel kétszer tetszés szerinti színre befestve	7 K — fill.
Ugyanaz egyszer festve, üvegezés nélkül	6 „ 50 „
Mint a fenti kaptár, teljesen felszerelve, de kibélelt kettősfallal és zsaluzva	8 „ 50 „
Ugyanaz egyszer festve, üvegezés nélkül	8 „ — „
Országos méretű álló-kaptár, 4 osztálylyal, kibélelt kettős fallal zsaluzva, teljesen felszerelve, kétszer festve és üvegezve	10 „ — „
Ugyanaz egyszer festve, üvegezés nélkül	9 „ 50 „
Országos méretű kettős-kaptár, két család számára, kibélelt kettős fallal zsaluzva, 60 drb. félkerettel, kétszer festve, üvegezve	14 „ — „
Ugyanaz egyszer festve, üvegezés nélkül	3 „ 20 „
Országos méretű hármaskaptár, három méhcsalád számára, kibé- lelt kettős fallal, zsaluzva, 90 drb. félkerettel, teljesen felszerelve, kétszer festve, üvegezve	19 „ 20 „
Ugyanaz egyszer festve, üvegezés nélkül	18 „ — „
Hatos anyanevelő, hat anyára, 30 drb. félkerettel, diszes tetővel, kibélelt falakkal és ajtókkal, festve, üvegezve	13 „ — „

Továbbá készülnek: Neizer-, Liebner-, Majer-, lapozó stb.-féle kaptárak, ugy-
szintén anyanevelők, rajszállító ladikák, műlepragasztó-készülékek, deszkák, méh
beszperedő-garatok, telelő vánkocok, stb. lehető legolcsóbb árak mellett tartós és
szép kivitelben, száraz anyagból. A csomagolást önköltségi árban számítom, az
árak pedig a győri vasut vagy hajóállomásra való szállítással értendők. Egész méh-
bere-dézsnél külön árajánlat. Levélbeni felvilágosítással készséggel szolgálok.

Egy hézagpótló munkáról. Akik fürdőhelyre, gyógyítóhelyre akarnak men-
ni, vagy ásványvizskurat akarnak tartani, nélkülözhetetlen az Erdős József kiadásában és szerkesztésében most megjelent hézagpótló munka, a
„Magyar Fürdőkalauz”. A magyar fürdők propagálásának a legegyszerűbb módját találta el ezen
díszes munkával a szerző és méltán megérdemli, hogy anyagi támogatásban is részesüljön az
illető faktoroktól, hogy jövőben még részletesebben kiterjeszkedhessen és bemutathassa a kül-
földnek is magyar kúreseinket, gyógyító- és üdülő telepeinket, fürdő- és ásványvizeinket. A
csinos munkát ingyen küldötték szejjel, nagy mennyiségben. — Megrendelhető: a **Magyar Für-
dőkalauz** kiadóvitalában, Budapest, VI. Eötvös-utca 36. I. 9.

Tiszta, viaszból
bármely nagyságban csomagolással
1 KILÓ 5. KORONA.

100 István ker. helyje
Komárom.

Felhívás!

Harminc éve, hogy a méhészet művelése és fejlesztése körül kiváló munkásságot fejt ki az

Erdélyrészi Méhész-Egylet,

mely ma is tekintélyes tagot számlál. — Az

Erdélyrészi Méhész-Egylet

az, mely nem csupán tagjai filléreiből él, hanem

az egyetlen az ország területén, melynek tehermentes fekvő birtokán csinos iskolaméhese, a kap-tárkészítésre berendezett műhelye a méhészet elméleti és gyakorlati üzésére kellő felszerelése van.

Erdélyrészi Méhész-Egylet

volt egyedül alkalmas arra, hogy a telepén tanfolyamok tartassanak szakszerű vezetés mellett. Lépjen tehát bárki az egylet kötelékébe, mely 4 korona évi tagsági díjért, ami a méhészet fejlesztésére fordítatik, ingyen részesíti minden kedvezményben s küldi meg irodalmi színvonalon álló szaklapját, a huszonöt év óta megszakítás nélkül minden hónapban megjelenő

Méhészeti Közlönyt.

Legyünk tagjai mindnyájan az

Erdélyrészi Méhész-Egyletnek

melynek meg van a továbbhaladáshoz szükséges minden

feltétele és eszköze.